

Mál nr. 444/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs. Slysaftrygging launþega

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar(X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot móttakið 19. nóvember 2024, ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 17. desember 2024 ásamt fylgiskjali.
3. Viðbótarathugasemdir M dags 19. febrúar 2025.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 26. febrúar 2025.

Málsatvik.

Hinn 3. mars 2024, er hann var að störfum hjá X, varð M fyrir líkamstjóni. Lögregla var kvödd á vettvang og samkvæmt skýrslu hennar, dags. 12. mars 2024, voru atvik þau að M var að sækja stóra plastrúllu upp í hillu. Hafi hann notað litla tröppu til verksins. Er hann teygði sig í rúlluna hafi stór tréplata fallið úr hillunni og hafnað á M, með þeim afleiðingum að hann féll aftur fyrir sig. Uppröðun sé þannig að plötur séu lagðar ofan á plastrúllur og annað lag af plastrúllum ofan á plöturnar og þannig koll af koli. Er þá haft eftir forráðamanni X, Y, í skýrslunni að M hefði ekki átt að nota tröppuna til að sækja rúlluna, til þess verks sé alltaf notuð trilla með göfflum. Segir þá í skýrslunni að Y hafi verið kynnt að tilkynning yrði send til Vinnueftirlitsins vegna slyssins. Engin vitni urðu að slysinu.

Í slysa- og óhappaskráningu X, dags.4. mars 2024, kemur fram að M hafi ekki viðhaft rétt verklag, enda hafi verið nóg af sams konar rúllum við gólfíð sem M hefði átt að sækja í stað þess að teygja sig eftir rúllu. Þá hafi starfsmaður á lager sýnt M hvar ná ætti í rúllur. Kemur jafnframt fram að atvikið hafi verið tekið upp með öryggismyndavél. Í tilkynningu til Vinnueftirlitsins sem var móttækin 4. mars 2024 kemur fram sambærileg lýsing. Lýsing á atvikinu er þar sambærileg því sem fram kemur í lögregluskýrslu nema hvað að þar segir að plastrúlla hafi fyrst fallið á höfuð eða háls M og að í kjölfar hennar hafi pappa/tréspjald einnig fallið á höfuð eða háls hans.

Í málskoti kemur fram að krafa sé gerð um bætur úr ábyrgðartryggingu X en til vara sé gerð krafa um bætur úr slysaftryggingu launþega vegna tjónsins. Er byggt á því að stiginn sem M var látinn í té umrætt sinn hafi verið vanbúinn og ekki hentað til þess verks sem M var falið að sinna. Alrangt sé að starfsmönnum hafi verið leiðbeint um að taka ekki plastrúllur úr hillunni. Umræddur stigi sé of stuttur og henti alls ekki til að sækja varning úr efstu hillu. Því að standa í stignum og teygja sig í þunga plastrúllu sem hvíli á lausri tréplötu fylgi augljós slysaþætta. Hefði verið hæfur vandi fyrir X að fyrirbyggja slysið, s.s. með því að tryggja aðgengi starfsfólks að fullnægjandi stiga eða með því að geyma rúllurnar á aðgengilegri stað. Hafi verkstjórn þá verið ábótavant, en verkstjóra beri að tryggja að allur búnaður sé góður og öruggt skipulag á vinnustaðnum. Ekkert liggja fyrir um að M hafi verið uppálagt að haga umræddu verki með öðrum hætti en hann gerði. Þá hafi slysið ekki verið réttilega tilkynnt til Vinnueftirlitsins og verði X að bera hallann af þeim sönnunarskorti sem leiði af því að rannsókn þess ekki hafi farið fram. Framangreindu til stuðnings er vísað til nánar tilgreindra ákvæða laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og reglugerða settra með stoð í þeim.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að þegar hafi verið fallist á bótaskyldu úr slysaftryggingu launþega. Hvað varði bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu þá sé ekkert í gögnum málsins sem bendi til þess að umræddur stigi hafi verið vanbúinn. Þá hafi það ekki verið hluti af starfslýsingu M að sækja rúllur í hilluna og hafi starfsfólk X haft gott og óhindrað aðgengi að rúllum sem voru staðsettar á gólfinu. Vinnueftirlitinu hafi verið tilkynnt um atvikið degi eftir að það átti sér stað og sé því ekki rétt að því hafi ekki verið send tilkynning. Samkvæmt almennum sönnunarreglum hvíli það á M að sýna fram á tjón sitt og að það verði rakið til bótaskylds atburðar. Sú sönnun hafi ekki tekist.

Í viðbótarathugasemdum M kemur fram að það standi V og X nær að sýna fram á að umrætt verk hafi ekki verið hluti af starfssviði M. Sé V í lófa lagið að leggja fram ráðningarsamning eða starfslýsingu þeirri staðhæfingu til stuðnings en engin slík gögn hafi verið lögð fram. Verði V að bera hallann af því. Það sé þá á ábyrgð X sem vinnuveitanda að tryggja öryggi á vinnustað en M hafi aðeins verið að

sinna starfi sínu með þeim aðferðum sem hafi viðgengist á vinnustaðnum. Eru þá fyrri kröfur og röksemdir ítrekaðar og skorað á V að leggja fram upptöku af atvikinu.

Í viðbótarathugasemdom V er lýst þeirri afstöðu að tilkynning til Vinnueftirlitsins hafi verið send til samræmis við áskilnað 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980. Á slysdegi hafi M starfað í fimm ár hjá X og hafi honum mátt vera kunnugt um rétt verklag, en í gögnum málsins komi fram að plastrúllur hafi verið aðgengilegar á gólfinu. Almennt sé ekki getið um ákveðið verklag í ráðningarsamningum og sé framlagning ráðningarsamnings því þarflaus. Almenn skynsemi eigi þá að varna því að fólk teygi sig upp í hillu eftir þungum hlut og verði slys M því fyrst og fremst rakið til stórkostlegs gáleysis hans sjálfs.

Álit.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að fallist hafi verið á bótaskyldu úr slysathöfnun launþega hinn 5. desember 2024 og er fyrirbyggjandi tölvupóstur V til lögmanns M þess efnis. Verður því að líta svo á að ágreiningur aðila snúi aðeins að því hvort bótaskylda úr ábyrgðartryggingu X sé til staðar og takmarkast umfjöllun nefndarinnar við þann ágreining.

Svo bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X þarf að mega rekja tjón M til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu þess, starfsmanna þess, annarra aðstæðna eða atvika sem því verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Sönnunarbyrði þess hvílir samkvæmt almennum sönnunarreglum á M.

Samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 skal atvinnurekandi án ástæðulausrar tafar tilkynna til Vinnueftirlitsins öll slys þar sem starfsmaður deyr eða verður óvinnufær í einn eða fleiri daga, auk þess dags sem slysið varð. Slys þar sem líkur eru á að starfsmaður hafi orðið fyrir langvinnu eða varanlegu heilsutjóni skal tilkynna Vinnueftirlitinu eigi síðar en innan sólarhrings. Af sjúkragögnum má ráða að M hafi verið fluttur af slyssstað í sjúkrabifreið og að hann hafi verið óvinnufær í kjölfar slyssins. Fyrirliggjandi tilkynning X til Vinnueftirlitsins ber það með sér að hafa verið móttækin 4. mars 2024 og verður því að telja að hún hafi verið send til samræmis við fyrrgreindan lagaáskilnað. Verður því ekki vikið frá almennum sönnunarreglum á grundvelli þess að ekki hafi verið réttilega tilkynnt um slys M.

Í málskoti er byggt á því að umræddur stigi hafi verið vanbúinn og ekki hentað til verksins. Ber M samkvæmt framansögðu sönnunarbyrði fyrir þeim fullyrðingum. Engin frekari gögn eru þó lögð fram því til stuðnings. Gegn neitun X er þá ekki sýnt fram á að M hafi verið gert að sækja plastrúllu í efstu hillu með þeim hætti sem hann gerði, en fyrirbyggjandi ljósmyndum sem sýna sams konar plastrúllur á mun aðgengilegri stað hefur ekki verið hnekkð af hálfu M. Liggja þá engin gögn fyrir er styðji þá fullyrðingu að um hefðbundið verklag hafi verið að ræða sem starfsfólki hafi verið uppálagt að viðhafa. Telst því ósannað að tjón M verði rakið til einhvers þess sem X verður gert að bera skaðabótaskyldu vegna. Verður M að bera hallann af því og er þar af leiðandi óhjákvæmilegt að hafna kröfu hans.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 18. mars 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir